

VLADAN MATIJEVIĆ

R. C.
Neminovno

– NOVA VERZIJA –

■ Laguna ■

Copyright © 2017, Vladan Matijević
Copyright © 2017 ovog izdanja, LAGUNA

BIBLIOTEKA
MERIDIJAN
KNJIGA BR. 62

Izdavanjem ove verzije romana *R. C. Neminovno* prestaje važne prethodne, objavljene u *Radu* Beograd 1997. i u *Narodnoj knjizi* Beograd 2004. godine.

V. M.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

R. C.
Neminouno

SADRŽAJ

1	11
Pisac prilaže isečak <i>Književnih novina</i> sa pesmom R. C-a	14
Pisac prilaže azbuku R. C-a, uz obrazloženje znakova .	15
Pisac prilaže note sa tekstom melodije koju peva R. C. dok se kupa.	17
2	18
Pisac prilaže pozivnicu koja je prispela na R. C-ovu adresu.	22
Pisac prilaže priznanje dragom Čitaocu	28
3	29
4	39
Pisac prilaže tekst ispisan na peliru, koji je ubačen u torbu Slobodanke Kiš.	43
Pisac prilaže kratku studiju o radnom vremenu	45

5	46
Pisac prilaže fotografiju sa zida Venijaminove sobe . . .	50
Pisac prilaže cenovnik formiran u Venijaminovoj mašti . .	53
Pisac prilaže anketno pitanje i dobijene odgovore (učestvuju Milovan Danojlić, David Albahari, Jovica Aćin, Milenko Pajić, Goran Petrović, Fjodor M. Dostojevski)	56
Pisac prilaže tekst koji je te večeri napisao Venijamin Savić	59
6	72
7	79
8	85
9	92
10	99
11	106
12	111
Recenzent <i>Romana o slučaju</i> radi smirivanja nastale situacije i intenziviranja pažnje dragog Čitaoca prilaže svoj međugovor (Mihajlo Pantić)	119
Pisac prilaže opise divljih životinja koje su spomenute u ovom poglavlju	124
13	127
Pisac daje odgovore na pitanja ko je on i zašto se s vremena na vreme pojavljuje u ovom romanu	140

14	142
15	148
	Pisac prilaže priču <i>Zločin i kazan</i> koja sa ovim <i>Romanom o slučaju</i> nema nikakve veze, ili skoro nikakve, i koju dragi Čitalac može mirno da zanemari	161
16	163
	Pisac prilaže odlomak iz drame <i>Postvidovdanski boj</i> , koji je pročitao R. C.	168
	Pisac upozorava dragog Čitaoca	175
17	177
18	186
	Pisac razotkriva zašto žene vrište u ovom romanu	200
19	203
	Pisac prilaže kraj pozorišnog komada <i>Postvidovdanski boj</i> , čiju premijeru je odgledao i R. C.	211
20	225
	Pet godina kasnije	225
<i>O autoru.</i>	229

1

Radoman Civrić, gojazni pedesetosmogodišnjak zvani Neminovno (u daljem tekstu R. C.), sedeo je na WC šolji, pušio, listao erotski časopis i sanjario. Prelazeći debelim, kratkim prstima po glatkim stranicama, bio je svedok pojave da golišave devojke iz časopisa oživljavaju, da se šetkaju, trčkaraju i luduju po njegovom kupatilu. Gledao je njihova vitka tela kako se tuširaju u kadi, kako se izazovno čepe na lavabou, kako se nestašno kače o lanac vodokotlića i retko kada bi trepnuo ili povukao dim cigarete. Posebno se svojom lepotom i zavodljivošću izdvajala šiljosisata mlada mulatkinja. Dok su se niz njenu divnu kožu slivale kapi vode, telo joj se uvijalo i izazivalo laku nesvesticu kod R. C-a. Kada bi mu cigareta izgorela i filter zasmrdeo, iluzija je uz blesak osmeha lepe mulatkinje nestajala i R. C. je erotski časopis pažljivo sakrivao u *Književne novine*.

R. C. je redovno kupovao *Književne novine*. Bile su jeftine, činile su da se oseća superiorno u odnosu na

slabovidu trafikantkinju, podsećale su ga na njegov davni pesnički uspeh, pritom su bile velikog formata pa je u njih mogao da sakrije i u kuću unese erotski časopis, a da mu taj skaredni izvor zadovoljstva ne vidi supruga. R. C. je *Književne novine* čitao uz večernju kafu, a u kupatilo se zaključavao i razgledao erotski časopis, uvek posle popodnevnog odmora i uz cigaretu.

R. C. jeste pušio samo u kupatilu, ali ne iz straha od supruge koja nije podnosila dim u sobi, već zato što je tako želeo. On se gotovo nimalo nije bojao svoje Veki, a po njenom se uvek postupalo jer je on bio od onih ljudi koji ne vole da učestvuju u svađama. R. C. bi se u svađama redovno, mnogo i *neminovno* potresao, a to nije želeo. Njegova žena pušenje nije smatrala porokom, ali mu nije dozvoljavala da puši u sobi jer zidovi upijaju smrad duvanskog dima. Kada bi im došli gosti – što se događalo veoma retko – smeo je i on da zapali u dnevnoj sobi. Njegova Veki nikada nije prigovorila gostima što puše u kući. Kada bi oni otišli, ona bi pravila promaju, trčala po svim prostorijama, mahala krpom za sudove kao da se bije sa nevidljivim demonima i vikala al' smrde ove cigarčine, jebale ih one u guzicu! Čak i kada je R. C. pušio sa gostima, ona bi isto rekla *jebale IH one*, ne zamerajući suprugu što je pušio s NJIMA.

Može se reći da R. C. i nije bio pušač. Njemu je paklo cigareta trajalo tačno dvadeset dana. Znači, pušio je jednu dnevno. R. C. nije imao ništa protiv cigareta, međutim, nije ih palio češće jer mu je bilo žao da za njih daje novac. Ipak, u svojoj kući je glumio pušača, i to iz dva razloga: 1. želeo je da ima trenutke mira u toaletu; 2. uzimajući od

žene pare za cigarete, a ne trošeći ih, povećavao je ličnu ušteđevinu.

R. C-ova mršava ženica zvala se Ranka, ali su je svi zvali Veki, zato što su mislili da je veštica. Često bi i on u tu glupost poverovao pošto su ručkovi koje je spremala bili neukusni, jednom je u čorbi našao krilce slepog miša, po ceo bogovetni dan je šaputala vradžbine, a umela je i da leti na metli, međutim, na kraju bi odagnao tu mogućnost. Ovo je vek prosvetljenosti i u njemu, *neminovno*, ne mogu živeti veštice, zaključio bi R. C. Letenje na metli, koje je Veki ponekad upražnjavala, pravdao je njenom željom za visinama i snovima iz mladosti kada je maštala da postane stjuardesa. Ostale čudne sklonosti supruge nije smatrao da je potrebno da objašnjava.

Veki nigde nije radila, ali je sav novac bio kod nje još od dana kada joj je on – iznerviran njenim stalnim traženjem te za ovo te za ono, kao i vrištanjem gde su ti pare, na šta ih trošiš – rekao evo ti sav novac, *neminovno*, pa ti raspoložiti. Čim bi dobio platu, R. C. bi novac, zajedno sa obračunom, predavao njoj, a ona bi mu svakodnevno odvajala po dinar za cigarete i dinar za doručak. Ako nije imala sitnine, dala bi mu više od dva dinara i nikad mu nije tražila kusur. Veki nije bila stroga i, ma koliko da joj je on tražio, bez reči bi mu pružila, očekujući, ipak, da obrazloži na šta će potrošiti novac. Njemu je retko kada trebala veća svota, jer je imao sve što mu je bilo potrebno. Veki mu je redovno kupovala pastu za zube sa ukusom maline, tu pastu je prosto obožavao, onda žilite *super silver* i boju za kosu *koleston* broj 301. R. C. je imao retku, dugu kosu koju je farbao u crno, najtamniju nijansu gavránovog krila, i uvijao je ukrug oko glave, da bi pokrio

ćelu na temenu. Nije dozvoljavao mogućnost da ima sede vlasi, niti se mirio sa činjenicom da je ćelav.

Mada je često kukala kako ne može sa onim što on zaradi da izađe na kraj, Veki mu je govorila da ne treba da bude cicija. Zamerala mu je što s posla donosi ukradeni toalet-papir i često ga je podstrekivala da sedne sa kolegama u kafanu i nešto popije. On je nikada nije poslušao. Bilo mu je žao da troši novac na piće koje će posle *neminovno* izlučiti u klozetsku šolju. R. C. nije bio boem, ali je sebe smatrao pesnikom. S velikim pravom. Pre trideset dve godine u *Književnim novinama* objavljena je njegova ljubavna pesma *Iz čijeg si kraljevstva, lepa kradljivice*.

PISAC PRILAŽE ISEČAK KNJIŽEVNIH NOVINA
SA PESMOM R. C-A:

IZ ČIJEG SI KRALJEVSTVA, LEPA KRADLJIVICE

*Iz čijeg vinograda
si ubrala taj grozd
i donela mene da opiješ,
ti, lepa strankinjo?*

*Iz čijeg sna
si ukrala taj osmeh,
iz čijeg jezera
si ukrala tu tišinu?*

*Zašto me
svim tim darivaš?*

Nikada više nijedna R. C-ova pesma nigde nije objavljena, mada je on godinama, tačnije decenijama, pisao poeziju i slao je književnim časopisima i listovima. Njegova Veki je pisanje pesama smatrala porokom i nije mu dozvoljavala da piše, pa je on svoju umetnost stvarao krijući se u toaletu. Na radnom mestu pesme je pisao šifrovano, da Velika Guza i Dino ne bi mogli da pročitaju i izvrgnu ruglu njegove ljubavne stihove.

PISAC PRILAŽE AZBUKU R. C-A,
UZ OBRAZLOŽENJE ZNAKOVA:

a	⊕	anoda	j	=	jednako	s	↑	strela
b	☛*	bomba	k	✝	krst	t	☎	telefon
v	→	vektor	l	\$	lova	ć	☺	ćelavac
g	Π	gol	lj	⊗	ljubičica	u	∠	ugao
d	♣	detelina	m	✂	makaze	f	📁	fascikla
đ	Υ	đavo	n	👓	naočare	h	♥	herc
e	↔	ekvivalent	nj	N	njtn	c	◎	centar
ž	☺	život	o	Ω	om	č	🕒	časovnik
z	☆	zvezda	p	%	procenat	dž	J	džul
i	⇒	implikacija	r	≠	različito	š	👉	šaka

Tajnu azbuku mu je pokazao Luis Ahmedovski, najbolji drug iz vojske. Prvo ju je od njega prepisao, a kasnije i napamet naučio. Luis Ahmedovski je R. C-a zvao Rale Stipsa i često ga je pljeskao po već tada proćelavom temenu. (STIPSA je trgovačko ime aluminijum-sulfata;

njena hemijska formula je $Al_2(SO_4)_3$, a glavna osobina joj je hidroskopnost; korisna je za zaustavljanje krvarenja kod rasekotina pri brijanju, kao i za štavljenje vučje kože; ne sme se unositi u organizam niti je poželjno njenim rastvorom zalivati vlastito cveće.) Posle odsluženja vojnog roka, R. C. je više puta pisao Luisu, međutim, ovaj mu nijednom nije odgovorio. R. C. se na početku brinuo za sudbinu svog druga, ali ubrzo je ubedio sebe da je Luis Ahmedovski uspeo da ode u Ameriku i da tamo srećno živi. Odlazak u Sjedinjene Američke Države je bio Luisov neskriveni mladalački san.

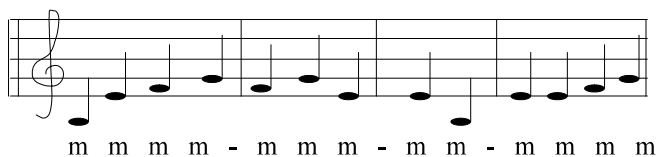
Pesme je R. C. prestao da piše onog dana kada ga je šefica Anđa uhvatila da po marginama službenog lista ređa svoje hijerogliffe. On se uplašio, pa se spetljao, pa je pocrveneo, pa je poželeo u zemlju da propadne. Ona je rekla hmmm, odmahнула glavom, okrenula se i otišla. Zbog nedoličnog ponašanja na radnom mestu R. C. je tada izgubio deset odsto svog mesečnog dohotka, ali i inspiraciju za poeziju. Taj drugi gubitak je bio stoodstotan i večan.

R. C. je navio dva budilnika i u spavaću sobu uneo pevača Dominga. Kanapom mu je zavezao nogu za nogar kreveta, zatim je obukao prugastu pidžamu i legao da spava. Nije ni slutio kakva ga uzbuđenja očekuju narednog dana. Pevac je bio *transparentno* pokunjen, ili je predosećao nešto ružno, ili mu se nije radilo, ili je izvodio besne gliste.

Petkom, subotom i nedeljom Domingo je imao slobodno veče, kao i noć za provod. Petkom i subotom jer narednog jutra R. C. nije ranio, a nedeljom zato što je tada R. C. vodio ljubav sa ženom. Tog dana je bila – ukoliko je ima – jeftina struja ceo dan, a kada je jeftina struja R. C. uključi bojler, pa se uveče kupa. Dok po njemu pršti

voda, on mumla uvek jednu te istu melodiju, mmmm-
-mmm-mm-mmmm...

PISAC PRILAŽE NOTE SA TEKSTOM MELODIJE
KOJU PEVA R. C. DOK SE KUPA:

R. C. nije voleo muziku. U mladosti je svirao frulu i dvojnice, ali je odavno, kako bi on rekao, *neminovno* zabatalio to. Kada bi se okupao, stajao bi go ispred ogledala, duboko udisao vazduh i stezao mišiće. R. C. je imao čupavo telo kao majmun. Posle ogledanja, seckao bi dlačice koje su mu rasle i virile iz nosa i ušiju, zatim bi skraćivao nokte na rukama i nogama, pa oblačio čiste gaće i čistu majicu. I tek tada je bio spreman da izvrši svoju nedeljnu bračnu obavezu. R. C. bi ispod Veki postavio *Književne novine* da ne prljaju čaršav i vodili bi ljubav bez reči i uzdaha. Oboje su se pravili kao da se ništa ne događa. R. C. bi ponedeljkom često zakasnio na posao.

R. C. je lagano tonuo u san. Budilnici su kucali, zrikavci zriketali, Veki je u snu prduckala, a pevac Domingo buncao. Čudno je bilo što su zrikavci zriketali u martu, ali to nisu bili obični, već zrikavci – vesnici proleća.

2

Prvi budilnik je zazvonio i dočarao rad dotrajale vršalice. Radoman Civrić zvani Neminovno (u daljem tekstu R. C.), nije se ni pomerio. Pevac Domingo je sanjivo pogledao u budilnik, a zatim ponovo zažmurio. Onda je drugi budilnik zazvonio i dočarao tutnjanje teretnog voza. R. C. se ni ovog puta nije pomerio. Domingo je otvorio oči i protegao se, zatim se još malo izležavao, pa je lenjo pogledao u drugi budilnik, nakon čega je skočio kao gromom pogođen. Zamahnuo je krilima, izvio šiju uvis i gromko zakukurikao. R. C. je i dalje spavao mrtvim snom. Pevac Domingo je uzeo kofu vode i odlučno je izručio u krevet bračnog para Civrić, ne sumnjajući u ispravnost svog postupka. R. C. se nije probudio, ali zato jeste Veki; ona je radoznalo pogledala prvo u jedan pa u drugi budilnik i snažno prodrimala muža. R. C. je pogledao u budilnike, uspravio se u sedeći položaj i noge spustio na pod. Budilnici su se pogledali između sebe i stali, svoju misiju su obavili do kraja.

R. C. je čak i leti nosio dugačke gaće. Čovek najgore ozebe kada je vrućina, tvrdio je on. Na početku proleća, takve gaće su se podrazumevale. R. C. se uvek oblačio u tonu i sebe je smatrao *neminovnim tonskim stručnjakom za boje*. Da ne bi pokvario svoju reputaciju, kupovao je garderobu u jednoj boji – braon. Braon košulja, braon džemper, braon odelo, braon čarape, braon šalče, braon rukavice... R. C. je nosio odeću braon boje jer je *neminovno* voleo crvenu, ali kako je crvena *ženska, seljačka i pederska boja*, on je pribegavao kompromisu. Braon je u stvari crvena boja umrtvljena crnom, muževnom, mislio je. Kada se obukao, otišao je u kupatilo, obrijao se i umio. Za brijanje je *neminovno* koristio *super silver* žilete. (Pre nekoliko godina napisao je pismo fabrici *silver* žileta i zahvalio joj što ga u pogledu kvaliteta nikada nije izneverila. Iz fabrike nije stigao odgovor, možda zato što nisu razumeli srpski jezik.) Pre nego što je izašao napolje, R. C. je proverio da li su mu u džepovima Ceca, Caca i Cica.

R. C. je sa sobom uvek nosio tri zmije. One su imale zadatak da njegovu ušteđevinu čuvaju od drugih i od njega samog. U unutrašnjem džepu sakoa držao je malu ali najljuću, Cecu, a druge dve, Cacu i Cicu, smestio je u džepove pantalona.

R. C. je sebe smatrao sportskim tipom, *neminovno*. Radi zdravlja i kondicije svakog jutra je trčao na posao. Tada je zamišljao da je maratonac koji trči svoju trku života. Tog jutra tu se našla i neka dečurlija koja je skandirala Karl Luis!, Karl Luis!, Karl Luis!... Jedan mali, kovrdžavi, cerekao se i na odstojanju trčao barabar s njim. To je bodrilo R. C-a i on je dao sve od sebe. Zaspriantao je brže nego ikad, da ne bi razočarao svoje obožavaoce. R. C. je

voleo dečicu, mada nije imao potomke. Osećao je kako mu znoj curi niz leđa i obraze, što zbog trčanja, što zbog viška garderobe koju je imao na sebi. Ne bi on prestao da trči zbog zamora, nikada, ali sada je osećao podmuklo i pakosno probadanje u leđima, pa je prvo usporio, a zatim nastavio dalje korakom. Nijednim gestom nije odao da oseća bolove, čak je i svoju zadihanost vešto prikriivao iza tihog, jednoličnog, a dubokog udisanja i izdisanja.

I tada se R. C. susreo sa upadljivo našminkanom devojkom u crvenim uskim farmerkama. Matori, za dvadeset dinara ću ti dozvoliti da me poližeš kô šećerlemu, obratila mu se ona. U R. C-u je planula želja za devojkom, ali se probudio i strah da ne ostane bez tolikog novca. U njemu se javio stari cenkaroš. Šta mogu da dobijem za dinar?, upitao ju je on. Bio je spreman da se odrekne doručka.

Devojka je začkiljila. Za jedan dinar možeš da mi poljubiš dupe, rezignirano mu je odgovorila. R. C. je obišao oko nje i osmotrio joj telo. U lepu mišićavu zadnjicu uvlačile su se crvene farmerke, pred tim prizorom *neminovno* bi zastao dah svakom muškarcu. R. C. je stavio ruku u džep, nežno pomilovao Cicu, polako uzeo dinar i lagano ga izvukao iz džepa. Zmija Cica je zašišćala, dajući mu do znanja da je primetila krađu dinara. R. C. je devojci pružio dinar. Dinar je blesnuo na jutarnjem suncu. Zmija Cica je zamerala sebi što nije ujela R. C-a, bila je ljuta na njega, pogotovo zato što ju je milovao iz računa. Devojka je uzela dinar, ali joj njegova težina zamalo nije izvalila rame. Ne mogavši da ga zadrži u ruci, ispustila ga je na asfalt i počela da viče. Ubio te tvoj dinar, dabogda... šta me jeba đavo tebe da zaustavim!

Priča R. C-ovih kolega da je njegov dinar teži od poklopca kanalizacionog šahta bila je tačna. Sagnuo se i

uzeo dinar, vratio ga u džep kod Cice i požurio na posao. Cici se naglo popravilo raspoloženje, ali to nije pokazala. Na asfaltu je ostalo udubljenje od težine malopre ispuštenog dinara. Prolazeći pored crkve, R. C. je primetio tek ispisanu crvenu parolu: *Voditi ljubav pri svetlosti sijalice greh je prema Crkvi i prema Elektrodistribuciji.*

R. C. je već trideset osam godina radio u kadrovskoj službi Opštine. Enterijer kancelarije se za to vreme nijednom nije promenio, ali kolege jesu više puta. Poslednjih godina sa njim su radili Velika Guza i Dino. Posla je bilo malo i može se reći da je R. C. bez velike muke sve sam završavao, a da su Velika Guza i Dino vreme trošili na smicalice i pakosti kojima su ga zlostavljali. Na poslu su ga zvali Neminovno, zbog njegove drage uzrečice, svi osim pretpostavljene Anđe Šušić koja mu je persirala. Šefica Anđa boravila je u drugoj kancelariji i retko je navraćala u kadrovsku službu; došla bi samo kada je R. C-u trebalo zadati novi posao, eventualno kad bi ocenila da je potrebno da svojom pojavom zaposlene podseti na disciplinu. Ona se kod njih nikada nije zadržavala duže od nekoliko minuta, prvenstveno zato što su je nervirale R. C-ova uskogrudost i glupost. Šefica Anđa je prezirala R. C-a, ali se prema njemu uvek odnosila kulturno i autoritativno. R. C. je verovao da ga šefica izuzetno ceni, da mu poslove poverava zato što u njega ima *neminovno* poverenje, zbog čega je na vreme i uvek sa velikim zadovoljstvom izvršavao njene naredbe.

* * *

Pre nekoliko godina R. C. je dobio pozivnicu koja mu je zaustavila dah.

PISAC PRILAŽE POZIVNICU KOJA JE PRISPELA
NA R. C-OVU ADRESU:

*U nedelju, 29. septembra,
povodom izbora g-dina Branka Šušića
za predsednika Grada,
pravimo skromnu svečanost
i pozivamo Vas
da uveličate naše slavlje*

*dipl. pravnik B. Šušić
dipl. ekonomista A. Šušić*

Velika Guza i Dino su neprestano smišljali razne podvale za R. C-a, a ova im je bila najpodlija. Oni su saznali – nije im bilo teško, o tome je pričao ceo grad – da novoizabrani predsednik Opštine, ujedno i muž šefice Anđe, pravi prijem povodom svog ustoličenja, pa su otkucali pozivnicu na R. C-ovo ime i poslali mu je poštom. R. C. se veoma obradovao, pozivnicu je shvatio kao potvrdu svoje pretpostavke da ga šefica *neminovno* ceni. Teatralno se pohvalio ženi, na šta mu je ona rekla bolje da ti je povećala platu.

R. C. je bio na velikim mukama. Nedelja se približavala, a odelo mu je bilo staro, kao i cipele, pritom nije znao šta prikladno, a ipak jeftino, da kupi za poklon. Nikog voljnog da ga posavetuje nije bilo, morao se sam snalaziti.

Tada je sebi kupio novu košulju i novo odelo lepe braon boje. (Nakon proslave odelo će čuvati u ormanu i čekati neku novu izuzetnu priliku da ga ponovo obuče. Početkom maja će ga iznositi na sunčanje, a ni naftalin neće štedeti da ga odbrani od moljaca.) Za poklon je odlučio da šefici kupi buket cveća, opredelio se za karanfile jer su bili najjeftiniji, a njenom mužu nalivpero *neminovno lepo upakovano*. Noć uoči prijema uopšte nije spavao. Zamišljao je kako će na svečanosti biti duhovit, kako će sa mnogo važnih ličnosti sklopiti poznanstvo, kako će ga *neminovno* tapšati po ramenu.

Kada ga je videla, šefica Anđa se iznenadila, možda je prikladnija reč prenerazila, ali ga je primila u kuću. S njim se rukovao i predsednik Opštine koji je zbunjeno pogledao u ženu i primio nalivpero. U kući je već bila sva gradska elita; pričali su, za R. C-a nekim nerazumljivim jezikom. On je ćutao, svima se osmehivao i blenuo uokolo, ne mogavši da se načudi jačini električnog osvetljenja, količini kristala, broju lepih žena, sjaju njihovog nakita, sveopštoj raskoši. Pomislio je kako cveća i biljaka u ogromnim ćupovima ima više nego u državnoj botaničkoj bašti. Setio se i reči koje je izgovorila Velika Guza kada se šefica Anđa udala za Branka Šušića. Nekim ženama treba pozlatiti pičku, a nekima zabraniti da je imaju... Posle je tvrdila da će ona svoju da zašije, ne treba joj kad ne ume njom da se služi.

R. C. je osećao nelagodnost i teskobu, šefica ga je dva puta pogledala maltene kao da je nepoželjan. Popio je kafu, a ni čašu viskija nije smeo da odbije, mada nikada pre nije pio žestok alkohol. Pomišljao je da čestita slavljeniku na izboru za predsednika Grada, pa da ode, ali

mu je bilo žao da ne ostane na večeri. Zašto da ne večera kad se već istrošio za cveće i nalivpero? Nekoliko gostiju je pokušavalo da i s njim započne razgovor, ali su brzo odustajali. On je uporno ćutao i smeškao se. Viski mu je udario u obraze, sav se zajapurio. Večera je bila dobra i mada je nameravao samo malo da se posluži, dobro se najeo. Posle večere mu je bilo glupo da ustane i pođe kući, jer bi ispalo da je došao samo da bi jeo. Njegova šefica se vidno nervirala i prevrtala očima. Pošto je popio uvozno pivo (nije želeo da se izdvaja tražeći sok koji mu se pio), počela je da ga muči bešika. Ali zar posle cele prećutane večeri da njegove prve reči budu gde je ovde klozet? Ćutao je i smeškao se, prekrštao noge i preznojavao se. Kada više nije mogao da izdrži, ustao je i žurno krenuo da izađe, uplašen da mu ne pukne bešika i da tako ne pokvari svečanost. Šefica Anđa ga je ispratila do vrata i, uzdahnuvši, uljudno mu zahvalila na poseti. Čim je sišao niz stepenice, nije stigao ni da raskopča pantalone, upišao se. Obrisao je znoj sa čela, odahnuo i rasterećen briga krenuo kući šljapkajući; njegove braon cipele bile su pune mokraće.

Sutradan, Velika Guza i Dino bi se zgledali, puktali i povremeno prsnuli u urnebesan smeh. R. C. ih je u jednom trenutku upitao šta vam je danas, na šta su oni: 1. držali se za stomak i uglas se smejali; 2. legli na pod i po njemu se valjali. Šefica Anđa ceo dan nije dolazila u njihovu kancelariju, samo je po kuriru Ćulafi pozvala Veliku Guzu i Dina da *pod hitno* dođu do nje. Kada su se vratili od šefice Anđe, ni jedno ni drugo se više nisu smejali. Štaviše, bili su potišteni.

* * *

R. C. je razmišljao o upadljivo našminkanoj devojci u crvenim farmerkama i pitao se: 1. da li ona baš svakom muškarcu prilazi onako smelo; 2. da li je želela njegov novac ili joj se on svideo na prvi pogled? R. C. je smatrao da prevarante i osobe bez morala može da prepozna na kilometar i da devojka u crvenim farmerkama nije od tih, pa je zaključio da pare, u malopredašnjem slučaju, nisu bile u pitanju. Zbog te neoborive činjenice osećao je zadovoljstvo i ponos.

Kada je stigao na posao, radno vreme je već bilo odmaklo. Dino je nervozno kucao po tipkama digitrona i psovao, istina šapatom. Nakon R. C-a, u kancelariju se dovaljala, onako mala i debela, Velika Guza. Sva zadihana, s vrata je panično saopštila, ljudi, dovode nam neku šmizlu! Dino je na tren podigao pogled, dok se R. C-a ni najmanje nije ticala visoka opštinska politika. Gde će da je stave kad ni mi nemamo gde da se okrenemo?, pitala je Velika Guza. Na sto je spustila čašu jogurta i kesu punu kifli, a onda počela da priča koliko dugo je ona bila na birou rada i kako se danas preko veze može sve. Kada je na vratima smotrla Anđu, naglo je začutala. Iza šefice je stajala mlada ženska osoba.

Šefica Anđa je govorila autoritativno:

Da vas upoznam... ovo je vaša nova koleginica... ona se zove Slobodanka Kiš... (Mlada ženska osoba je klimnula glavom.) Pošto nemamo gde da stavimo novi sto, ona će sedeti zajedno sa vama (šefica Anđa je gledala R. C-a direktno u oči). Vi ćete je polako uvoditi u posao, da bi vas ona što uspešnije zamenila kada odete u penziju...

(R. C. je klimnuo glavom.) Toliko sam imala da vam kažem, nastavite s poslom.

Šefica Anđa je stavila tačku. Da joj se naknadno nešto prigovori, nije dolazilo u obzir. Zato su svi ćutali i gledali ispred sebe. Ona je energično okrenula leđa i izašla. Za njom je otišla normalna atmosfera. Zavladao je grobna tišina.

Pripravnica Slobodanka Kiš je bila najlepša devojka koju je R. C. ikada video. Malo bucfasta, zdrava, jedra i rumena. Imala je prirodnu boju kose. Haljina i cipele su joj bile u tonu, što je odavalo ličnost sa izgrađenim stilom. R. C. je netremice gledao u nju. Dino je ustao i doneo joj stolicu. Hvala, prošaputala je ona. Čuvši njen glas, R. C. je otvorio usta, razrogačio oči i izgubio dah i boju. Velika Guza je prekrstila nogu preko noge i viknula umre čovek! Dino je ustao i R. C-u doneo čašu vode. R. C. se malo pribrao. Za njegovim stolom već je sedela, njemu se činilo, devojka iz bajke. Velika Guza je s negodovanjem komentarisala ponašanje pretpostavljene. Šefica svakako preteruje sa vredanjem našeg kolege... zašto on, nadomak penzije, mora da deli sto s nekom šmizlom... zar do sada nije zaslužio bar mrvicu uvažavanja?

R. C. je drhtao. Bože, koja nevina, zdrava lepota... Slobodanka Kiš je mirno sedela, disala i treptala. Dino joj se udvarao, na zaprepašćenje Velike Guze. Slobodanka Kiš se pravila da to ne primećuje. R. C. je uspeo da definiše i prihvati realnost: njegova malenkost sedi za istim stolom sa vanserijskom lepoticom. U kancelariju se vratila normalna atmosfera. Dino se vratio svom računanju, Slobodanka Kiš se kajala što nije prihvatila Dinovo udvaranje. Velika Guza je umakala kiflu u jogurt i halapljivo je trpala u usta. R. C-a tog dana niko nije zadirkivao. Radno vreme

je, kao nikada pre, odmicalo psihodeličnim hodom. Dino je najednom isključio digitron i požalio se kako je upao u gadne dugove i kako iz njih ne može da se izvuče. R. C. je više nego išta želeo da se dopadne Slobodanki Kiš i nevolju svog kolege je ocenio kao zgodnu priliku da se pokaže kao galantan. Kolega, neminovno ću ti ja pozajmiti novac, odlučno je rekao.

Velika Guza i Dino su istovremeno otvorili usta, razrogačili oči i izgubili dah i boju. Slobodanka Kiš je viknula umreše ljudi!; onda je ustala i donela im čašu vode. Njih dvoje su podelili vodu i nekako se pribrali, ali iz kancelarije je ponovo otišla normalna atmosfera, rešena da se tog dana više ne vraća. Dino je upitno gledao u R. C-a, procenjivao je koliko sme da mu veruje. Sumnjičavo je zavrteo glavom. R. C. je primetio da njegov kolega gaji skepsu, pa mu je rekao da ne brine, da će mu on već sutra doneti novac na posao. Morao je tako da kaže jer ne bi valjalo da lepa pripravnica pomisli kako je njegova velikodušnost nešto neuobičajeno. Dino je posle R. C-ovih reči raskopčao nekoliko gornjih dugmića na košulji. Velika Guza je kiflu dugo sisala, pre nego što ju je zagrizla. Slobodanka Kiš je oko očiju stavljala senku, njen deo stola je bio zatrpan raznim sredstvima i priborom za ulepšavanje. R. C. je rešio da do sutra, kako zna i ume, prevari zmiju Cecu. Dino je na R. C-ovo rame položio ruku i na trenutak ga grčevito stegao, bilo je u tome nečeg sličnog ponašanju davljenika. R. C. se najednom upitao da li je postupio nepromišljeno, zar nije mogao na neki bezbolniji način da skrene pažnju na sebe.

Ne izlazeći iz čudnog transa, radno vreme se, kao drogirano, privodilo kraju. R. C. je ubrzo zaključio da jeste

postupio nepromišljeno, ali nije video način da popravi grešku. Za kaznu, odlučio je da sebe ujede za jezik. Od bola su mu krenule suze. Da se prvog radnog dana ne bi izdvajala, Slobodanka Kiš je otvorila usta, razrogačila oči i izgubila dah i boju. Velika Guza je prekrstila nogu preko noge i viknula umre šmizla! R. C. je ustao i devojci doneo čašu vode.

PISAC PRILAŽE PRIZNANJE DRAGOM ČITAOCU:

Poslednja rečenica u ovom poglavlju jeste tačna, ali ne odražava potpunu istinu. Rečenica kojom je ovo poglavlje trebalo da se završi, a koja je (ne)pravedno izostavljena, glasi: *R. C. je skočio, sve što mu je bilo na putu skršio je, istrčao je u hodnik, udario u kurira Ćulafu, oborio ga i pregazio, udario je u radno vreme, oborio ga i pregazio, udario je u šeficu Anđu, oborio je, podigao je, klanjajući se ponizno, izvinio joj se, očistio joj cipele, oprao joj veš, uhvatio i kroz prozor izbacio vrapca koji se bio ustremio u njena širom otvorena usta, utrčao u WC, oribao čašu praškom, peskom i pepelom, isprao je, napunio je vodom, istrčao u hodnik, ponovo udario u šeficu Anđu, oborio je, podigao je, klanjajući se ponizno, izvinio joj se, očistio joj cipele, oprao joj veš, iz njenih širom otvorenih usta izvukao i kroz prozor izbacio vrapca, ponovo udario u radno vreme, oborio ga i pregazio, još jednom udario u kurira Ćulafu, oborio ga i pregazio, utrčao u kancelariju i pružio Slobodanki Kiš čašu do vrha punu vode.* Ali, zbog skladnosti sa prethodnim delom teksta, odlučio sam, uz dosta razmišljanja, dvoumljenja, u nekim trenucima i kajanja, da diskutabilna rečenica glasi onako kako sam je malopre napisao.

3

Radoman Civrić zvani Neminovno (u daljem tekstu R. C.), voleo je ljuta i jako začinjena kuvana jela. Uopšte, najveće od svih zadovoljstava njemu je bilo da jede. Snaga i pamet *neminovno* na usta ulaze, često je govorio R. C. I to nije sve. R. C. bi posle ručka redovno popio pola flaše piva. Nije voleo pivo, ali se osećao muževno dok ga pije. Zato bi otvorio flašu, pio, pa flašu zatvorio plastičnim zatvaračem i stavio je u frižider. Sutradan bi popio onu drugu polovinu i podrignuo. No...

Tog dana je jeo kao tuđim ustima. Mislila je bio skroz odsutan, o uživanju u hrani nije bilo ni govora. Tiha, neiskvarena i lepo vaspitana buca... ozbiljna, poštena i neminovno dobra... da je čovek namaže na hleb i pojede, toliko je dobra... R. C. je neprestano razmišljao o pripravnici Slobodanki Kiš. Nakon ručka je popio punu flašu piva, zatvorio je i stavio u rernu šporeta, na zaprepašćenje svoje žene. Onda je seo na krevet i maštao:

Veki leti na metli i uživa u pejzažu. Daleko je od grada. Rasejani lovac od nje pomisli da je jarebica i puca. Metak